

SAMORZĄD MIEJSKI

Miesięcznik Związku Miast Polskich

Nr 2 (151), luty 2009
ISSN 1730-5187

Targi dla miast w 2009 r.

Polskie miasta w Europie

Oświęcim w Parlamencie Europejskim

Nysa na festiwalu w Rzymie

W NUMERZE

ZE ZWIĄZKU

V W listopadzie tego roku na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbędzie się pierwsza edycja Targów dla Gmin, Miast i Regionów GMINA 2009. Patronat honorowy nad imprezą objęły Związek Miast Polskich oraz Związek Gmin Wiejskich RP.

VI Od listopada ub.r. Związek Miast Polskich realizuje dofinansowany ze środków NFOŚiGW Program edukacyjno-informacyjny na rzecz aktywnego udziału władz lokalnych w ochronie klimatu. Na łamach „SM” prezentuje cykl artykułów poświęconych różnym aspektom ochrony klimatu. Dziś prezentujemy Puławę i ich działania na rzecz edukacji ekologicznej.

KRONIKA ZAGRANICZNA

X Ekspozycje Nysy, Krakowa i Częstochowy pojawiły się na zorganizowanym w Rzymie pierwszym Międzynarodowym Festiwalu Pielgrzymowania Duchowego JOSP FEST *Journeys of the Spirit* – Wędrowki Ducha.

XI W dniach 19–23 stycznia tego roku w Parlamencie Europejskim prezentowana była wystawa pt. „Kopiec Pamięci i Pojednania. Od piekła KL Auschwitz do Oświęcimia Miasta Pokoju”.

XII Rozpoczynamy cykl artykułów prezentujących projekty zatwierdzone do realizacji przez Sekretariat i Komitet Monitorujący programu URBACT. Dzisiaj przedstawiamy pierwsze projekty z priorytetu Miasta jako motory wzrostu i tworzenia miejsc pracy.

MIASTA JUBILEUSZOWE

XIV Kamień Krajeński jest najmniejszym miastem w województwie kujawsko-pomorskim. Główną zaletą tego faktu jest czyste środowisko naturalne, nieskażone zanieczyszczeniami lasy, jeziora i powietrze w mieście i okolicach – mówi w roku jubileuszu 650-lecia miasta jego burmistrz, Wojciech Głomski.

Na okładce: Urząd Stanu Cywilnego w Głownie w dawnym dworku hrabiny Aleksandry Komorowskiej. O mieście, w którym odbyło się styczniowe posiedzenie Zarządu ZMP, piszemy na stronach obok.
Fot. J. Proniewicz

Zarząd ZMP w Głownie

Zdrowa komercjalizacja

Podczas pierwszego w tym roku posiedzenia Zarządu ZMP, które odbyło się w Głownie 16 stycznia br., dyskusję zdominowały kwestie związane z przekształceniami w służbie zdrowia, projektem ustawy o systemie oświaty, o finansach publicznych i rozporządzeniem dotyczącym wynagrodzeń pracowników samorządowych.

Samorządowcy wyrazili swoje zdumienie, że przedstawiciele rządu pytają ich, jak widzą komercjalizację służby zdrowia, a także o poziom zadłużenia szpitali i ile pieniędzy mogą przeznaczyć jako władze lokalne na wsparcie jednostek służby zdrowia. Ich zdaniem, to rząd musi złożyć konkretne propozycje na temat pokrycia kosztów procedury komercjalizacyjnej, warunków i zasad przyznawania wsparcia. Wśród przedstawicieli miast jest wielu zwolenników komercjalizacji szpitali, która umożliwiła samorządowi m.in. dopłacanie do funkcjonowania placówek. Członkowie Zarządu ZMP zaznaczali, że prywatyzacja musi jednak od początku do końca odbywać się na zdrowych zasadach i opierać się na twardych prawach własności (pełne wyposażenie w majątek). Ważna jest też klarowność całego systemu służby zdrowia, w którym przekształcone spółki będą działać – kontrakty z NFZ nie mogą być różne na te same świadczenia. – W ostatnich latach nakłady na ochronę zdrowia wzrosły o 100%, ale system nie poprawił swojej efektywności. Samo przekształcenie szpitali w spółki nie poprawi tej sytu-

acji – przestrzegali **Mirosław Mikietyński**, prezydent Koszalina. Zdaniem obecnych na spotkaniu program rządowego wsparcia powinien również objąć te jednostki, które już wcześniej się skomercjalizowały.

Sześciolatki w jednym terminie

Pozytywnie zaopiniowano rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty. **Jacek Lipiński**, burmistrz Aleksandrowa Łódzkiego zwracał uwagę na korzystne zmiany dotyczące rozdziału zadań pomiędzy organy prowadzące szkoły i sprawujące nadzór pedagogiczny. – Są one przejawem decentralizacji kompetencji państwa w tym obszarze i będą miały duży wpływ na lepszą, sprawniejszą organizację pracy szkół. Nie są to jeszcze zmiany docelowe, jednak ograniczenie roli związków zawodowych to dobry kierunek – zapewniał członek Zarządu. – Proponowane rozwiązania zawarte w art. 36a pozwalają organom prowadzącym mieć realny wpływ na wybór dyrektora szkoły.

Wątpliwości budzi zaproponowane przez rząd rozłożenie w czasie na 3 lata obowiązkowej edu-

Podczas posiedzenia Zarządu ZMP poruszono kwestie związane z „trzynastkami” dla prezydentów i burmistrzów. W związku z pojawiającymi się wątpliwościami dotyczącymi ich wypłaty postanowiono zamówić opinię prawną.
Fot. J. Proniewicz

kacji dla 6-latków. Zdaniem zarządzających miastami, trzeba wprowadzić obligatoryjny obowiązek szkolny dla 6-latków w jednym terminie, gdyż zaproponowane przez rząd rozwiązanie może rodzić dla samorządów problemy organizacyjne, szczególnie dla mniejszych ośrodków. – *Kto będzie ponosił koszty utrzymania grup, kiedy zgłosi się tylko kilkoro dzieci?* – pytano.

Podnoszono też sprawę kosztów, jakie będą musiały ponieść samorządy w związku z obowiązkowym przygotowaniem przedszkolnym 5-latków, a także wprowadzeniem do gimnazjum nowego przedmiotu – Edukacja dla bezpieczeństwa, co będzie wymagało uwzględnienia w subwencji oświatowej kosztów prowadzenia takich zajęć. W sprawie dzieci uczęszczających do przedszkola poza granicami gminy zaproponowano przygotowanie zapisów, które mówią, że gmina musi obowiązkowo pokryć koszty pobytu dziecka w placówce poza granicami gminy, gdy nie ma wolnych miejsc w prowadzonych przez siebie przedszkolach, i **może** pokryć koszty dotacji takiego pobytu w konkretnych przypadkach, gdy uzna to za stosowne, nawet kiedy posiada wolne miejsca w swoich placówkach.

Trudne limity zadłużenia

Samorządowcy zgłaszali uwagi do rządowego projektu ustawy o finansach publicznych. Dyskutowano na temat poszerzenia listy zakładów budżetowych oraz wprowadzenia nowego wskaźnika spłaty zadłużenia, który ma zastąpić dotychczasowe sztywne limity: 15 proc. spłaty oraz 60 proc. zadłużenia.

– *Dlaczego powinniśmy bronić zakładów budżetowych?* – zastanowiono się. Niektóre instytucje opiekuńcze, np. przedszkola, mogą przecież działać jako jednostki budżetowe. Jednak w tej sytuacji dopłaty rodziców do placówki będą częścią budżetu gminy, a kierownictwo straci motywację do pilnowania dochodów.

Podkreślano, że nowy algorytm zadłużenia nakłada sztywny gorset szczególnie dla słabszych samorządów i zmniejszy zdolność do absorpcji środków UE. Jest on korzystny dla samorządów mających nadwyżkę dochodów bieżących nad wydatkami. Jeśli jednak jednostka za poprzednie trzy lata budżetowe (poprzedzające rok budżetowy) miała by tzw. deficyt operacyjny, to nie będzie mogła dalej się zadłużać. – *Nowy zapis indywidualizuje sytuację każdego samorządu, ale generalnie pogorszy ich sytuację* – stwierdził **Andrzej Porawski**, dyrektor Biura ZMP. Zaproponowano zachowanie dotychczasowego limitu 15 proc.

Spotkanie Zarządu ZMP z miastami województwa łódzkiego

Podczas spotkania przedstawiciele miast z województwa łódzkiego mieli możliwość poznania bieżącego stanu spraw legislacyjnych dotyczących ważnych dla samorządów kwestii.

Dużym sukcesem lobbingu samorządów jest ustawa o pracownikach samorządowych. Z kolei zmiana ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych wprowadziła w życie wariant urągający zdrowemu rozsądkowi. Postulat Związku formułowany od lat to odrolnienie gruntów w granicach miast, ale na mocy decyzji rady gminy. Obecne zapisy mogą wprowadzić „wolną amerykankę” w tej dziedzinie, bowiem nie dla wszystkich obszarów w mieście gminy musiały mieć przygotowane plany. – *Na szczęście kryzys w budownictwie może nas ochronić przed katastrofalnymi skutkami tej ustawy, choć mamy już niepokojące sygnały z gmin podkrakowskich* – mówił sekretarz strony samorządowej KWRiST, **Andrzej Porawski**.

Poruszono kwestię oceny oddziaływania na środowisko. Miasta zgłaszały liczne problemy związane z brakiem przepisów przejściowych do ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenie oddziaływania na środowisko. Ko-

nieczność dołączenia oceny oddziaływania na środowisko do studium i planów zagospodarowania, które są w trakcie procedury przyjmowania, nie powinno powodować cofnięcia ich do ponownego rozpatrzenia i konsultacji czy uchylene przez wojewodę. Przedstawiciele miast regionu łódzkiego skarżyli się na sposób podziału pieniędzy na tzw. schetynówki. Wiele wniosków zostało odrzuconych ze względu na niewłaściwość – zdaniem regionalnych ekspertów – podstawę do wydania pozwolenia na budowę opartą na Prawie budowlanym. Z tego powodu pieniądze gminy otrzymały głównie na remonty i przebudowy dróg, które mogą być realizowane bez takiego pozwolenia (tylko zgłoszenie). – *Czy prawomocna decyzja może być powodem, dla którego odrzuca się wnioski konkursowe?* – zastanawiano się. Zebrani podkreślali, że w gremiach rozstrzygających o przyznaniu dofinansowania brakowało fachowców, podział środków był polityczny i faworyzowano drogi powiatowe. Z podobnymi problemami spotkały się miasta, które uczestniczyły w programie „Orlik”. – *Brak doprecyzowania przepisów uniemożliwia prawidłowe realizowanie tych programów* – zaznaczali szefowie miast.

(JP)

rocznej obsługi zadłużenia i równocześnie likwidację 60-proc. limitu.

Korelacja wynagrodzeń

W kwestii rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządów zwracano uwagę na brak skorelowania wynagrodzenia z budżetem jednostki. Za te same pieniądze skarbnik starostwa ma zdecydowanie mniej pracy niż skarbnik miasta. W ustalaniu wynagrodzenia powinno się brać pod uwagę także wysokość odpowiedzialności finansowej, liczbę podległych pracowników czy liczbę wydawanych decyzji. Zdaniem Zarządu ZMP w tabeli płac dla zastępców, skarbnika i sekretarza należy ustalić maksymalny poziom wynagrodzenia, a dla pozostałych – minimalny.

Kontrowersje wzbudził dyskutowany w Sejmie projekt ustawy, który wprowadza odpowiedzialność majątkową urzędników za błędy. Przedstawiciele miast uważają, że powinno karać się jedynie świadome wydanie nieprawidłowej decyzji, które zostanie dowiedzione przez sąd.

Bez uwag przyjęto projekt zmiany ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej i dwa projekty rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w instytucjach kultury. Odmówiono opiniowania zmiany projektu ustawy – Prawo energetyczne ze względu na niewyliczenie skutków finansowych.

JOANNA PRONIEWICZ

Z wielkim smutkiem zawiadamiamy o śmierci

RYSZARDA BOGUSZA

Wiceprzewodniczącego Komisji Rewizyjnej Związku Miast Polskich w latach 2003-2007
Prezydenta Skierniewic w latach 1999-2006, Radnego RM w Skierniewicach w latach 2006-2008

Wyrazy współczucia Rodzinie Zmarłego
oraz władzom i społeczności lokalnej miasta składa
Prezes wraz z Zarządem ZMP

Nowe miasta w ZMP

Sławków

Sławków to urokliwa, jedna z najstarszych miejscowości na pograniczu Śląska i Małopolski, leżąca przy szlaku z Wrocławia do Krakowa. Jak głosi legenda jej założycielem był rycerz o imieniu Sławko.

Miało leży na prawym brzegu rzeki Białej Przemszy we wschodniej części województwa śląskiego. Administracyjnie przynależy do województwa śląskiego i powiatu będzińskiego. Miasto liczy obecnie ok. 7 tysięcy mieszkańców.

Przez kilka wieków swej historii miejscowość rozwijała się prężnie dzięki górnictwu, rzemiosłu, rolnictwu i handlowi. Znana była także z wydobywania kruszców cynku i ołowiu, które były przetapiane na miejscu.

Gospodarcze atuty

Obecne położenie Sławkowa na granicy dwóch prężnych gospodarczo regionów, a także na trasie międzynarodowego i międzyregionalnego transportu osób i towarów jest jego niewątpliwym atutem. Strategiczną pozycję na gospodarczej mapie Polski, jak również Europy miasto zyskuje jednak dzięki zlokalizowaniu na jego terenie doprowadzonej najdalej na zachód szerokotorowej magistrali – Linii Hutniczej Szerokotorowej, będącej przedłużeniem Kolei Transsyberyjskiej, która umożliwia bezpośredni transport kolejowy z Azji do Europy.

Gospodarka Sławkowa to jednak nie tylko „szeroki tor” i Euroterminal. To przede wszystkim lokalne firmy, które doskonale radzą so-

bie na rynku polskim i europejskim. Największymi i najprężniejszymi z nich są: Zakład Wyrobów Metalowych S.A., Maxtop, Marlesz Sp. z o.o., NITGOZ I, NITGOZ II, Przedsiębiorstwo Robót Geologiczno-Wiertniczych, Firma Rafael i inne. Przez długie lata miasto było ośrodkiem przemysłu metalowego, który również i dzisiaj stanowi główną gałąź gospodarczą miasta. Coraz większą rolę zaczynają odgrywać usługi, takie jak handel, gastronomia, transport.

Zaciszna enklawa

Sławków dzięki swojemu położeniu i długowiekowemu tradycjom może stać się kulturalną i rekreacyjną enklawą dla aglomeracji śląskiej. Władze miasta prowadzą działania w celu zwiększenia oferty kulturalnej skierowanej nie tylko do mieszkańców Sławkowa, ale również gości z zewnątrz.

Lokalizacja miasta oraz jego unikalna atmosfera są atrakcyjne dla nowych mieszkańców, którzy ze względu na stale zwiększającą się uciążliwość mieszkania w dużych miastach poszukują dla siebie cichych miejsc, gdzie żyje się spokojniej i bezpieczniej. Miasto dysponuje odpowiednimi terenami pod zabudowę mieszkaniową, władze Sławkowa stale prowadzą więc działania w kierunku rozwoju osiedli jednorodzinnych dla obecnych mieszkańców aglomeracji śląskiej.

Sławków ze względu na swoje doskonałe uwarunkowania przyrodnicze i kulturalne jest także doskonałym miejscem do uprawiania turystyki. Dzięki swojej historii, zabytkom i kulturze jest idealnym celem wycieczek. Będąc w Sławkowie warto zobaczyć murowaną Plebanię z XVIII w., Austerię z 1781 r., Dwór Biskupi „Lamus” i wiele innych, ciekawych zabytków. Baza turystyczna miasta, piękno przyrody i szlaki wędrowne gwarantują niezapomniane wspomnienia i przeżycia. Z pomocą kolejnych inwestycji w infrastrukturę turystyczną Sławków ma szansę stać się centrum turystyki weekendowej dla rejonu Zagłębia i Śląska. Miasto spełnia większość warunków i kryteriów pozwalających na przyjmowanie turystów z całego regionu.

W obronie środowiska

W Sławkowie, podobnie jak na całym Śląsku, w wielu miejscach widać negatywne dla środowiska naturalnego efekty dawnej polityki przemysłowej, która przekształciła naturalne zasoby przyrodnicze i przestrzenne gminy. Dlatego celem samorządu miasta jest takie działanie, aby zmiany spowodowane dalszym rozwojem Sławkowa oddziaływały na środowisko w jak najmniejszym możliwym stopniu. Podejmowane są również starania, aby zminimalizować lub usunąć zniszczenia powstałe w przeszłości.

W najbliższych latach miasto będzie intensywnie działać w zakresie rozwoju infrastruktury ochrony środowiska, w szczególności ochrony zasobów wodnych. Istniejące aktualnie zagospodarowanie techniczne miasta nie pozwala na efektywną ochronę środowiska przyrodniczego.

Materiały o Sławkowie, na podstawie stron internetowych oraz innych źródeł, przygotowała EWA PARCHIMOWICZ

Sławkowska Austeria w Rynku.

Fot. Archiwum UM w Sławkowie

Targi dla Gmin, Miast i Regionów

GMINA 2009

W listopadzie tego roku na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbędzie się pierwsza edycja Targów dla Gmin, Miast i Regionów GMINA 2009. Patronat honorowy nad imprezą objęły Związek Miast Polskich oraz Związek Gmin Wiejskich RP.

Targi GMINA 2009 to najnowsza propozycja Międzynarodowych Targów Poznańskich. To nowy projekt wystawienniczy adresowany do samorządów terytorialnych, stowarzyszeń oraz organizacji odpowiedzialnych za rozwój gospodarczy i kształtowanie rzeczywistości polskich miast i wsi. To wydarzenie prezentujące bogatą i wszechstronną ofertę związaną z tematyką infrastruktury drogowej, architektury miejskiej, infrastruktury społecznej oraz informatyzacji jednostek administracyjnych.

Pomysłodawcom imprezy chodziło o stworzenie profesjonalnego forum wymiany wie-

dzi i doświadczeń pomiędzy przedstawicielami sektora prywatnego i publicznego. Ma to być okazja do rozmów pomiędzy profesjonalistami, a także inspiracja dla wprowadzania innowacyjnych pomysłów i rozwiązań, zmierzających do poprawy funkcjonowania jednostek samorządowych, a tym samym do polepszenia jakości życia ich mieszkańców. Międzynarodowe Targi Poznańskie, a także Związek Miast Polskich i Związek Gmin Wiejskich RP liczą na to, że targi GMINA na stałe zagospodszą w kalendarzu targów, stając się miejscem spotkań, wymiany opinii, doświadczeń oraz

pomysłów, zmierzających do rozwoju najbardziej newralgicznych sfer życia lokalnych społeczności. Dla firm z kolei targi te mogą stać się źródłem bezcennych kontaktów biznesowych, miejscem kreowania marek oraz niezastąpionym narzędziem marketingu bezpośredniego.

Tematyka targów będzie dotyczyć infrastruktury technicznej gminy, a więc np. zagadnień dotyczących budowy dróg, ulic, parkingów, ścieżek spacerowych, dróg rowerowych, chodników, projektowania i wykonawstwa robót drogowych, elementów małej architektury miejskiej, oświetlenia dróg, mostów i placów, systemu informacji miejskiej, organizacji ruchu drogowego, systemów zarządzania budynkiem, rozwiązań dla osób niepełnosprawnych czy budowy cmentarzy komunalnych. Wśród innych zagadnień pojawi się tematyka infrastruktury społecznej, a więc oświaty, kultury, sportu i pomocy społecznej, informatyki w administracji i instytucjach publicznych, a także doradztwa finansowego, w tym informacji i promocji gospodarczej.

(EPE)

ZMP poleca

Targi dla polskich miast

Związek Miast Polskich, opierając się na zainteresowaniu i preferencjach swoich miast członkowskich, organizuje wspólne uczestnictwo w krajowych i europejskich targach. Taka formuła poważnie obniża koszty udziału polskich miast w imprezach wystawienniczych.

EXPO REAL w Monachium to jedna z bardziej prestiżowych imprez wystawienniczych branży inwestycyjnej w Europie. Polska i polskie miasta mają na niej stałe miejsce. W ubiegłym roku na 15 stoiskach nasz kraj reprezentowało 35 wystawców, z czego ponad 20 to reprezentanci samorządów, wśród których znaleźli się przedstawiciele m.in. Warszawy, Krakowa, Katowic, Gdańska, Sopotu, Poznania, Szczecina, Łodzi, Białegostoku, Wrocławia oraz województwa warmińsko-mazurskiego.

Od dwóch lat udział w tych targach dla swoich miast członkowskich organizuje również Związek Miast Polski. W ubiegłym roku po raz pierwszy umożliwił im prezentację na indywidu-

alnym stoisku. Na powierzchni 42 metrów kwadratowych swoją ofertę pokazało 7 miast: Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Dębno, Koszalin, Lublin, Płock, Sosnowiec, gościli także przedstawiciele Sieradza.

Targi EXPO REAL to jedno z największych targów inwestycyjnych przyciągające inwestorów, bankowców, deweloperów i samorządy lokalne. Z roku na rok zwiększa się liczba polskich wystawców i polskich stoisk.

Z kolei odbywające się od pięciu lat w Warszawie Środkowoeuropejskie Targi Nieruchomości i Inwestycji są największą tego typu imprezą w naszej części regionu poświęconą rynkom nieruchomości. Gromadzą kilka tysięcy uczestników, w ubiegłym roku wzięło

w nich udział blisko 3 tysiące osób, w tym około 150 wystawców. Rokrocznie są wśród nich deweloperzy, agenci i zarządcy nieruchomości, inwestorzy, lokalne i regionalne władze, architekci i finansisci, inżynierowie, analitycy. Co roku Związek Miast Polskich organizuje wspólne stoisko dla swoich miast członkowskich. Rok temu skorzystało z niego 12 miast: Bytom, Dąbrowa Górnicza, Giżycko, Głogów, Lublin, Malbork, Pionki, Piotrków Trybunalski, Poznań, Skarżysko-Kamienna, Sosnowiec oraz Zabrze.

W marcu – jak co roku – odbędą się najstarsze i przez wielu uważane za najbardziej prestiżowe Targi Nieruchomości w Cannes – choć już dziś wydaje się, że liczba wystawców będzie bardzo okrojona za sprawą światowego kryzysu. Będą tam obecne polskie miasta i to między innymi ich ocena będzie brana pod uwagę przez Związek przy podejmowaniu decyzji o dalszym wsparciu promocji miast członkowskich – uczestników targów nieruchomości.

(EPE)

Na stronie www.miasta-polskie.pl znajdują się daty i miejsca światowych i europejskich imprez targowych, które Związek Miast Polskich poleca swoim miastom członkowskim.

Miasta chronią klimat (2)

Zielone miasto Puławy

Od listopada ub.r. Związek Miast Polskich realizuje dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Program edukacyjno-informacyjny na rzecz aktywnego udziału władz lokalnych w ochronie klimatu. Na łamach „SM” publikujemy cykl artykułów poświęconych różnym aspektom ochrony klimatu. Dziś prezentujemy Puławy i ich działania na rzecz edukacji ekologicznej.

Puławy to nowoczesne miasto, które od początku funkcjonowania samorządu terytorialnego prowadzi aktywne działania proekologiczne. Potwierdzeniem tego kompleksowego zaangażowania w sprawy ochrony środowiska są liczne nagrody i wyróżnienia.

Miasto otrzymało nagrodę w konkursie „Miasto a wymagania Unii Europejskiej 2001 – 3x1 – Implementacja, Integracja, Informacja i Edukacja Ekologiczna” – Bruksela (2001 r.). Jest laureatem I edycji Wielkiego Konkursu NFOŚiGW „Nasza Gmina w Europie” (2003 r.), V edycji Konkursu „Gmina Przyjazna Środowisku” (2004 r., przedłużenie używania tytułu w 2005, 2006). W 2004 roku Puławy uzyskały tytuł „Lidera Polskiej Ekologii 2004 r.” w kategorii „gmina” za kompleksowe działania proekologiczne na rzecz zrównoważonego rozwoju miasta, a w 2006 r. – Tytuł Mecenasa Polskiej Ekologii.

Edukacja energetyczna

W tym 50-tysięcznym mieście leżącym w województwie lubelskim prowadzi się intensywną edukację dotyczącą oszczędzania energii oraz promowania energii odnawialnej. Ła-

Przejazd rowerów przez miasto.

Fot. Arch. UM w Puławach

two jest edukować w tej dziedzinie w mieście, w którym taką energię się produkuje. W Puławach energia odnawialna jest wytwarzana z odpadów komunalnych i przefermentowanych osadów pościekowych. Produkcją tą zajmuje się Zakład Unieszkodliwiania Odpadów

Komunalnych. (ZUOK). Średnia roczna produkcja energii odnawialnej to 500 000 kWh. Co roku około 500 uczniów uczestniczy w eko-

Happening ekologiczny z udziałem Tomasza Zubilewicza.

Fot. Archiwum UM w Puławach

logicznych wycieczkach do ZUOK i do miejskiej oczyszczalni ścieków, a ok. 1000 uczniów bierze udział w ekologicznych przedsięwzięciach dotyczących gospodarki odpadami. W ZUOK znajdują się ścieżki ekologiczne, dzięki którym młodzież i dzieci poznają sposób wytwarzania energii odnawialnej.

Tydzień bez samochodu

Przeciwdziałanie zmianom klimatycznym to oszczędność energii także w transporcie. Puławy promują transport miejski, ścieżki i szlaki rowerowe. Obecnie w mieście jest ok. 14 km ścieżek, docelowo planuje się stworzenie 53-kilometrowej sieci dla cyklistów.

Już po raz czwarty we wrześniu 2008 r. Puławy brały udział w kampanii Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu i Dnia bez Samochodu, której tegoroczne hasło brzmiało – „Czyste powietrze dla wszystkich”. Ideą obchodów było uświadomienie, że oszczędne i racjonalne korzystanie ze środowiska to jedyny sposób na ograniczenie wpływu gazów cieplarnianych na globalny wzrost temperatury na Ziemi.

Kampania miała za zadanie popularyzację transportu miejskiego i rowerowego, które są przyjazne dla środowiska, jako alternatywy

dla indywidualnego transportu samochodowego. Dlatego 22 września w mieście właściciele samochodów mogli skorzystać z bezpłatnych przejazdów autobusami komunikacji miejskiej po okazaniu dowodu rejestracyjnego auta i dokumentu tożsamości. Tego dnia przygotowano również wspólny przejazd rowerami po ulicach miasta zakończony ogniskiem przy grochówce i muzyce. Wśród imprez z okazji Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu zorganizowano także rajd rowerowy z Puław do Gołębina, Lasu Bonowskiego i Rezerwatu Przyrody PISKORY pod nazwą „Pozostaw samochód i wskocz na rower”, happeningi ekologiczne, zabawy plenerowe, bezpłatne badanie spalin w samochodach osobowych, pomiary zanieczyszczenia

powietrza i poziomu hałasu oraz wystawę „Planeta Ziemia”.

Drzewa i kwiaty

Puławy szczycą się przydomkiem „zielone miasto”. Tutaj co roku sadi się 1500 drzew. Tereny zielone są rozwijane na niespotykaną skalę w miastach tej wielkości. Łącznie co roku nasadzanych jest ok. 15–17 tysięcy kwiatów.

W połowie 2006 roku utworzono tutaj Biuro Zieleni Miejskiej i został opracowany „Program gospodarki zielenią w mieście Puławy”, który zawiera opis i ocenę stanu zieleni, a także zalecenia i projekty dotyczące jego poprawy. W zmodernizowanym Międzyosiedlowym Pasiu Zieleni, parku miejskim o powierzchni ok. 3 ha nasadzono 146 drzew i 10 tysięcy krzewów, zbudowano bezpieczne place zabaw dla dzieci, ogólnodostępne boiska sportowe, powstały aleje spacerowe.

W mieście każda planowana inwestycja musi posiadać koncepcję urządzenia zielenią terenu i nadać po zakończeniu prac budowlanych obiektom odpowiedni „zielony” wystrój. Wśród licznych dobrych praktyk realizowanych przez miasto warto wymienić akcje „drzewko za butelkę” czy „Sprzątanie świata”.

JOANNA PRONIEWICZ

Ocena realizacji pierwszego cyklu projektu

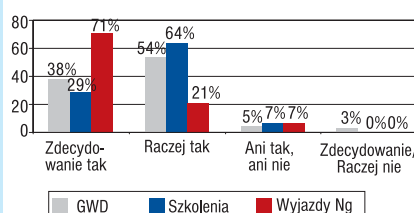
Na „czwórkę z plusem”

Jakość poszczególnych komponentów projektu została oceniona na poziomie 4,4 w skali od 1 do 5. Przy średniej ocenie na poziomie 4,5 najlepiej prezentują się wyjazdy do Norwegii – 4,8, Grupy Wymiany Doświadczeń – 4,4, zaś minimalnie gorzej – komponent szkoleniowy – 4,2. Pierwszy cykl projektu został uznany przez beneficjentów za adekwatny do ich potrzeb.

Organizacje samorządowe podsumowały pierwszy etap wspólnie realizowanego od 2007 r. projektu „Budowanie potencjału instytucjonalnego jednostek samorządu dla lepszego dostarczania usług publicznych”. „Raport z badania ankietowego po 6 miesiącach od zakończenia udziału w projekcie” jest oparty na odpowiedziach 184 uczestników poszczególnych

muszą mieć praktyczny charakter. Na pytanie o praktyczną użyteczność pozyskanej w projekcie wiedzy pozytywnej odpowiedzi udzieliło aż 94% ankietowanych, w tym wszyscy uczestnicy wyjazdów do Norwegii, 95% członków GWD i 91% absolwentów szkoleń.

Czy udział w projekcie przyczynił się do wzrostu umiejętności zawodowych

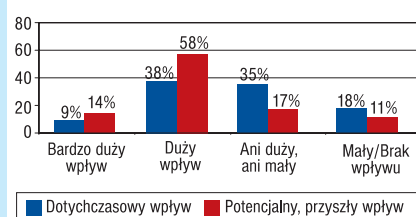
Badanie wykazało stosunkowo niewielką znajomość pozostałych komponentów projektu wśród ankietowanych uczestników GWD, szkoleń i wyjazdów norweskich. Zaledwie 47% respondentów twierdzi, że zetknęło się z konkursem „Samorządowy Lider Zarządzania”. Jeszcze mniejszy jest udział tych, którzy mieli kontakt z SAS (34%). Zdecydowanie najlepiej ocenianym komponentem jest strona internetowa www.jst.org.pl – 79% uczestników GWD, szkoleń i wyjazdów do Norwegii wyraziło pozytywną opinię na temat użyteczności tego narzędzia (na temat GWD – 65%, SAS – 59%, a konkursu – tylko 44%).

Dobrze wypadła ocena dotychczasowych rezultatów przedsięwzięcia. 88% uczestników badania brało udział w przygotowaniu projektu usprawnień zarządczych. Szacuje się, że 3/4 z podejmowanych przez samorządy usprawnień dotyczy rzeczywistych zmian organizacyjnych lub zarządczych i może mieć wpływ na jakość usług świadczonych miesz-

kańcom. W ankiecie ponad 60% respondentów, którzy opracowali projekt, zadeklarowało, że prace nad jego wdrożeniem są zaawansowane lub zostały już zakończone. Przykładowe projekty dotyczyły m.in. systemu elektronicznego naboru do szkół ponadgimnazjalnych czy przedszkoli, wprowadzenia standardów zatrudnienia w oświacie, systemu zbiórki selektywnej odpadów „u źródła”, elektronicznego systemu obiegu dokumentów, wprowadzenia projektowego podziału pracy czy zintegrowanego centrum koordynacji pomocy społecznej i organizacji pozarządowych.

Duże wrażenie robi lista „innych korzyści”, które – zdaniem ankietowanych – wynikają z ich udziału w projekcie. Spośród 200 przykładów aż 110 dotyczy korzyści indywidualnych, takich jak: pozyskanie nowych umiejętności i wiedzy, kontakt ze specjalistami z innych samorządów, wymiana doświadczeń, możliwość konsultacji i weryfikacji własnych przemysłów. Wśród korzyści istotnych z punktu widzenia JST wymieniano np.: dostęp do dobrych praktyk, możliwość porównania własnych efektów z działaniami innych, wzrost wiedzy o sposobie organizacji usług w innych jednostkach czy poprawę jakości wybranych usług. Beneficjenci pozytywną opinię wydali na temat wpływu projektu na jakość usług świadczonych mieszkańcom. 47% ankietowanych dostrzega ten wpływ już teraz, zaś 72% spodziewa się, że oddziaływanie takie będzie miało miejsce w przyszłości.

Ocena wpływu projektu na jakość usług świadczonych mieszkańcom

Znacznie gorzej wyglądają dotychczasowe postępy we współpracy samorządów polskich i norweskich. O ile wyjazdy są zwykle bardzo dobrze oceniane jako narzędzie identyfikacji ciekawych rozwiązań zarządczych, o tyle relatywnie rzadko dochodzi do nawiązania trwałych kontaktów z partnerami norweskimi.

(JP)

komponentów projektu. W starej skali szkolnej „czwórka z plusem” to bardzo dobry wynik, zwłaszcza jeśli zestawia się go z założeniami projektu, według których średnia ocena na przykład usług szkoleniowych i spotkań w Grupach Wymiany Doświadczeń (GWD) wynosiła – 4,1, zaś wyjazdów do Norwegii – 4,2.

Bardzo dobre ogólne oceny adekwatności i jakości dostarczonych usług przekładają się na powszechne wśród beneficjentów (93% respondentów) przekonanie, że udział w projekcie przyczynił się do wzrostu ich kwalifikacji zawodowych i umiejętności zarządczych. Uczestnicy (94%) twierdzą również, że pozyskana wiedza ma praktyczny charakter i jest użyteczna w ich codziennej pracy. Potencjalnym rezultatem zdobycia przez urzędnika samorządowego nowej wiedzy jest jej faktyczne zastosowanie w codziennym działaniu. Aby było to jednak możliwe, nowe umiejętności

Związek Miast Polskich we współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich, Związkiem Gmin Wiejskich RP oraz Norweskim Związkiem Władz Lokalnych i Regionalnych od połowy 2007 roku realizuje 4-letni program doradczo-szkoleniowy „Budowanie potencjału instytucjonalnego jednostek samorządu do lepszego dostarczania usług publicznych”, który jest współfinansowany przez rząd Norwegii ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Projekt obejmuje rozbudowę Systemu Analiz Samorządowych, uruchomienie Grup Wymiany Doświadczeń, organizowanie konkursów, prowadzenie szkoleń oraz wyjazdy studyjne i staże w samorządach norweskich.

norway grants

Z życia miast

BĘDZIN

Stolica polskich kołęd i pastorałek

Tegoroczne **GRAND PRIX XV Ogólnopolskiego Festiwalu Kołęd i Pastorałek im. Księdza Kazimierza Szwarlika**, który odbywał się w dniach 8–11 stycznia br. w Będzinie, zdobył dziecięcy zespół wokально-instrumentalny „MIKANO” z Sierakowa. Nagrodę w wysokości 5000 zł ufundował prezes Związku Miast Polskich.

W tym największym Festiwalu Kołęd i Pastorałek w Polsce w pierwszym, grudniowym

etapie przesłuchań, zorganizowanym w 33 rejonach w całym kraju i w Równem na Ukrainie, uczestniczyło ponad 20 tys. osób. Wzięło w nich udział 1650 solistów, zespołów, chórów, a 130 spośród nich przyjechało w styczniu na przesłuchania finałowe do Będzina.

– Słyszysz się, że coraz mniej Polaków śpiewa kolędy – przeczy temu będziński Festiwal – mówił przewodniczący jury prof. **Benedykt Błoński**. Podsumowując Festiwal, prof. **Mirosława Knapik**, dyrektor artystyczny OFKiP zwróciła uwagę na to, że znacznie mniej jest w tej edycji wpływu komercji, a więcej znakomicie przygotowanych zespołów. Zauważalną

tendencją Festiwalu jest natomiast akceptacja innych form wykonawczych zaczerpniętych ze wzorów kościołów protestanckich. Podkreślano, że w porównaniu z ubiegłymi latami obecnie ważny jest przekaz słowa w pastorałkach, a nie hałas. W prezentowanych utworach nie brakowało odniesień do współczesności: samotności człowieka, emigracji, bezrobocia.

Wśród solistów w grupie „dzieci” nagrodzono Katarzynę Mertę z Kęt, 1. miejsce w grupie „młodzież” zdobyła Izabela Szafrąńska z Gimnazjum w Lipnicy Wielkiej, a dorosłych – Karolina Popczyk z Dąbrowy Górniczej. W kategorii zespołów wokalnych laureatem 1. miejsca w młodzieżowej grupie został zespół wokalny „RAZEM” z Lipskiego Centrum Kultury. W kategorii schole w grupie „młodzież” laureatem 1. nagrody została schola z parafii w Sosnowca. W kategorii zespołów wokально-instrumentalnych (dorosłych) nagrodzono zespół wokально-instrumentalny „KATHARSIS” z parafii w Bytomiu. Spośród chórów trzy pierwsze miejsca przyznano chórowi dziecięcemu z PSM w Bystrzycy Kłodzkiej, chórowi mieszanemu z LO w Głubczycach i chórowi męskiemu „SŁOWIKI 60” ze Szczecina. Chór Kameralny Łańcuckiej Fary został laureatem w kategorii chóry parafialne, a chór kameralny „AF MUSIC” z Żor uznano za najlepszego wykonawcę w kategorii chóry kameralne. Folklorystyczny zespół wokalny „KASZUBY” z Rybnika zdobył 1. miejsce w kategorii zespoły regionalne.

(JP)

Zespół wokalny „RAZEM” z Lipskiego Centrum Kultury – laureat 1. miejsca w młodzieżowej grupie i zdobywca nagrody specjalnej za najlepsze wykonanie kolędy tradycyjnej „Dzisiaj w Betlejem”. Fot. UM w Będzinie

PŁOCK

Tramwaj od podstaw

Prezydent Płocka **Mirosław Milewski** podjął decyzję o rozpoczęciu budowy tramwaju. Wcześniej swoją decyzję uzależnił od opinii mieszkańców.

By poznać zdanie płoczan na ten temat, Urząd Miasta przeprowadził badania opinii

publicznej. Zdecydowana większość, bo aż 80% opowiedziała się za tramwajem.

Jeszcze w tym roku Prezydent planuje ogłoszenie przetargu na opracowanie dokumentacji technicznej i przygotowanie koncepcji finansowania inwestycji. W tegorocznym budżecie Płocka są 3 mln zł, a na kolejny rok zaplanowano wprowadzenie do planu finansowego jeszcze 12 mln zł – czyli łącznie 15 mln zł

z przeznaczeniem na zaprojektowanie pierwszej linii. Budżet miasta pokryje najwyżej 25% kosztów. Resztę środków miasto zamierza pozyskać z innych źródeł. W optymistycznym wariantcie przetarg na wykonawstwo mógłby zostać ogłoszony już w przyszłym roku.

Jeśli te plany dojdą do skutku, będzie to pierwsza w kraju linia tramwajowa zbudowana po wojnie od podstaw. ■

BEŁCHATÓW

1,3 mln na wyrównywanie szans

Rusza największy w historii Bełchatowa projekt adresowany do dzieci najbardziej potrzebujących.

„Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów niepełnosprawnych i uczniów zagrożonych wykluczeniem społecznym uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjalnych w Bełchatowie” – to projekt opracowany przez Szkołę Podstawową nr 1 im. Stanisława Jachowicza z oddziałami integracyjnymi w Bełchatowie przy współpra-

cy ze wszystkimi pozostałymi miejskimi szkołami.

Wartość projektu to 1 397 381,06 zł. W programie wezmą udział wszystkie szkoły podstawowe i gimnazjalne, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bełchatów. Ogółem projektem objętych będzie 242 uczniów niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Głównym celem przedsięwzięcia jest wyrównywanie szans edukacyjnych tych uczniów, którzy najbardziej takiego wsparcia potrzebują, a więc uczniów niepełnosprawnych oraz tych, którzy z różnych przyczyn zagrożeni są wypadnięciem z systemu oświaty.

W ramach programu szkoły otrzymają wyposażenie sfinansowane ze środków unijnych. Będzie to: sześć tablic interaktywnych do realizacji zajęć reedukacyjnych i urządzanie do diagnozy i terapii metodą Biofeedbacku. Zaangażowanie szkół będzie polegało na nieodpłatnym udostępnianiu sal lekcyjnych i posiadanych pracowni do realizacji specjalistycznych zajęć dla dzieci niepełnosprawnych.

Zadanie sfinansowane będzie ze środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (POKL) Priorytet IX. Działanie 9.1. Poddziałanie 9.1.2. ■

JELENIA GÓRA Miasto światła

Około 20 tysięcy gości odwiedziło w dniach 9 do 11 stycznia br. Karkonoski Festiwal Światła w Jeleniej Górze – pierwszą w Polsce imprezę, łączącą pokazy zastosowań technologii świetlnych w iluminacji i upiększaniu architektury oraz przyrody z różnymi formami sztuki – teatrem, fotografią i muzyką.

Gośćmi Festiwalu było również kilkudziesięciu burmistrzów oraz architektów, którzy wzięli udział w warsztatach poświęconych praktycznym zastosowaniom światła w oświetlaniu i upiększaniu miast. Organizatorami Festiwalu byli Philips Lighting Poland, Consulting Project i Sudety IT – Status, miasto Jelenia Góra. ZMP był jednym z patronów tej imprezy.

Na czas Festiwalu nie do poznania zmieniły się ulice jeleniogórskiej dzielnicy Cieplice, której budynki i zieleń miejska zyskały efektowne wieczorne i nocne iluminacje. Moc zużyta do oświetlenia architektury Cieplic na czas Festiwalu odpowiadała mocy pobieranej zaledwie przez... 4 czajniki elektryczne.

Dla festiwalowych gości zorganizowano również liczne wystawy, pokazy i koncerty, których motywem przewodnim jest światło, m.in. spektakle uliczne, happeningi i pokazy laserowe połączone z koncertami muzyki elektronicznej. Organizatorzy przewidzieli także atrakcje dla dzieci, które mogły podziwiać „cuda światła”, wyczarowane dzięki rozszczepianiu światła, hologramom oraz laserem. Idea Festiwalu nawiązuje do słynnego festiwalu światła Fête des Lumières we francuskim Lyonie, który od lat jest miejscem, w którym

Philips przygotował iluminacje 11 budynków, do których oświetlenia wykorzystano 162 źródła światła – w większości nowoczesnych i niezwykle wydajnych oraz energooszczędnych diod emitujących światło.

Fot. Archiwum Stowarzyszenia „Miłośnicy Cieplic”.

Festiwal zakończył niezwykle spektakularny pokaz „światelka do Nieba” z okazji odbywającego się tego dnia XVII finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Fot. Archiwum Stowarzyszenia „Miłośnicy Cieplic”

technologia i nauka łączy się ze sztuką i edukacją. Karkonoski Festiwal Światła ma być w założeniu coroczną dodatkową atrakcją turystyczną dla odwiedzających Karkonosze w sezonie zimowym oraz architektów, projektantów i podmioty odpowiedzialne za oświetlenie miast.

Galeria zdjęć z Festiwalu – www.karkonoskifestiwalswiatla.pl. (JP)

GRODZISK MAZOWIECKI Przeciw wykluczeniu cyfrowemu

Gmina Grodzisk Mazowiecki pozyskała środki unijne na udostępnienie Internetu mieszkańcom o najniższych dochodach, zagrożonym tzw. wykluczeniem cyfrowym.

Grodziski projekt „Darmowy dostęp do internetu drogą do budowania społeczeństwa informacyjnego” jako jedyny na Mazowszu otrzymał dofinansowanie z Programu

Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Dofinansowanie obejmuje 85% wartości całkowitej projektu. W sumie ma on kosztować 1 mln 300 tys. złotych.

Projekt przewiduje zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem dla około 100 rodzin z terenu gminy, wytypowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Pozyskane fundusze unijne pokryją również koszt dostępu do szerokopasmowego Internetu przez trzy lata, serwisowanie sprzętu oraz przeszkolenie minimum jednej osoby z gospodarstwa

domowego w zakresie obsługi komputera i korzystania z sieci.

– Najważniejszym celem tego projektu jest wyrównanie szans w dostępie do zasobów Internetu i zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu – mówi zastępca burmistrza, **Maria Grabowska**. – Obejme on rodziny, które nie posiadają własnych środków na zakup sprzętu komputerowego i na opłaty za abonament internetowy. Dzięki temu ich członkowie będą mieli taki sam dostęp do wiedzy i nowych technologii. ■

SOKOŁÓW PODLASKI Sokole partnerstwa

Miasto Sokołów Podlaski wystąpiło z inicjatywą utworzenia partnerstwa europejskich miast i gmin, mających w nazwie lub herbie symbol sokoła.

Na zaproszenie burmistrza jako pierwsze odpowiedziało włoskie Montefalco, którego

burmistrz, Valentino Valentini, w dniach 4–7 stycznia, przebywał z wizytą w Sokołowie.

Wśród celów, które zakładają pomysłodawcy tej idei, znalazło się m.in. rozszerzanie oferty edukacyjnej wśród młodzieży o tradycje, kulturę, historię miast partnerskich, doskonalenie znajomości języków obcych oraz upowszechnianie wśród społeczności lokalnych tradycji kulturowych i zwyczajów. Zakłada się ponadto

nawiązanie współpracy pomiędzy przedsiębiorcami i kupcami oraz innymi środowiskami, w tym organizacjami społecznymi i pozarządowymi, wspólną promocję potencjału miast partnerskich w Europie, a także wzmocnienie możliwości realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach współdziałania samorządów lokalnych.

(EPE)

Międzynarodowy Festiwal Pielgrzymowania Duchowego

Nysa na szlaku

Ekspozycje Nysy, Krakowa i Częstochowy pojawiły się na zorganizowanym w Rzymie pierwszym Międzynarodowym Festiwalu Pielgrzymowania Duchowego JOSP FEST. *Journeys of the Spirit* – Wędrowki Ducha – pod tym hasłem na rzymskich terenach wystawowych miasta i instytucje z całego świata promowały miejsca kultu. Impreza miała zachęcać do ich odwiedzania.

W idei tej imprezy chodzi o coś więcej niż turystykę religijną. Na terenach nowych targów rzymskich, nieopodal lotniska Fiumicino, zgromadziło się ponad 300 wystawców. Byli wśród nich artyści, politycy i duchowni, przedstawiciele sanktuariów, biur podróży, miast i całych regionów – nie tylko katolicy. Można było odwiedzić wystawę turecką, syryjską i irańską, serbską i rumuńską. Wystawiali się również buddyści tybetańscy.

Na festiwalu nie zabrakło wystawców z Polski. W imprezie udział wzięli przedstawiciele Nysy, Krakowa, Częstochowy, Świętego Krzyża oraz kilku biur turystycznych.

W pawilonie „Podróż” prezentowały się miejscowości ze szlaków: Rzym, Jerozolima i Santiago de Compostela. Tu właśnie zostało zlokalizowane stoisko Nysy. Otwierało ono szlak Santiago de Compostela – szlak św. Jakuba.

Nysa powitana została w dniu 14 stycznia 2009 r. w Lateranense Palace w Rzymie jako Regionalny koordynator szlaku świętego Jakuba Regionu Opole. Region ten wraz z Watykanem, Komisją Rady Europy, Komisją Euro-

pejską, UNESCO, Ministerstwem Rolnictwa Włoch, władzami Rzymu, Regionu Lazio i Regionu Umbria z Włoch, Regionu Valencia z Hiszpanii zaproszony został do udziału w projekcie „Drogi Rzymu”.

Droga św. Jakuba nazywana jest często także po hiszpańsku Camino de Santiago – szlak pielgrzymkowy do katedry w Santiago de Compostela w Galicji w północno-zachodniej Hiszpanii. W katedrze tej, według przekonania pielgrzymów, znajduje się ciało św. Jakuba Większego Apostoła. Nie istnieje jedna trasa pielgrzymki do tego miejsca, a uczestnicy mogą dotrzeć do celu jednym z wielu szlaków. Droga oznaczona jest żółtymi strzałkami oraz muszlą św. Jakuba, która jest także symbolem pielgrzymów.

Istniejąca od ponad 1000 lat Droga św. Jakuba jest jednym z najważniejszych chrześcijańskich szlaków pielgrzymkowych, obok szlaków do Rzymu i Jerozolimy. Według legendy ciało św. Jakuba zostało przewiezione łodzią do północnej Hiszpanii, gdzie zostało pochowane w miejscu, gdzie dziś istnieje miasto Santiago de Compostela.

W spotkaniu w Lateranense Palace w Rzymie uczestniczył sekretarz Nysy, Michał Baziuk (pierwszy z prawej) jako przedstawiciel Regionalny – koordynator szlaku świętego Jakuba Regionu Opole. Fot. Archiwum UM w Nysie

Od roku 2004 Nysa współpracuje z miastem Santiago de Compostela. Oba miasta łączą wspólna historia związana życiem i kultem św. Jakuba. Z informacji przedstawicieli hiszpańskiego regionu Galicji wynika, iż św. Jakub był w Nysie – podczas pielgrzymki leczył się w nyskiej lecznicy. Wizerunek św. Jakuba widnieje na nyskiej Katedrze pod wezwaniem św. Jakuba i Agnieszki. W Nysie rokrocznie odbywa się Jarmark Jakubowy. Nawiazuje on do jarmarku odbywającego się w Nysie w roku 1501.

W 2008 roku w Nysie – w ramach I rocznicy beatyfikacji Marii Luizy Merkert – zorganizowana została konferencja pt. „Rozwój miasta i regionu a kult świętego”, w której uczestniczyli przedstawiciele Santiago de Compostela, prezentując szlak św. Jakuba.

Stoisko Nysy na JOSP FEST cieszyło się ogromnym zainteresowaniem.

– *Odwiedzili nas m.in. przedstawiciele Polskiej Organizacji Turystycznej z Rzymu, Radia Watykan, organizatorów targów, Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety i wielu Polaków żyjących we Włoszech* – mówi kierownik Biura Promocji Urzędu Miejskiego w Nysie **Edyta Bednarska-Kolbiarz**. – *Pojawiło się także wielu turystów, którzy odwiedzili już Polskę, i takich których gorąco zapraszaliśmy do przyjazdu do naszego kraju, a w szczególności w rejon Opolszczyzny, no i oczywiście do Nysy.*

Podczas wizyty w Rzymie przedstawiciele miasta nawiązali wiele interesujących kontaktów. Dzięki pobytowi na festiwalu Nysa została wpisana do katalogu wystawców szlaków pielgrzymkowych. Znana organizacja – *Opera Romana Pellegrinaggi* – zajmująca się trasami pielgrzymkowymi – zadeklarowała popularyzowanie Nysy wśród pielgrzymów. W marcu tego roku planowana jest wizyta przedstawicieli tej instytucji w mieście tak, by podczas wakacji do Nysy mogli przybyć pierwsi pielgrzymi.

Stoisko Nysy na rzymskim Festiwalu.

Fot. Archiwum UM w Nysie

(EPE)

Niezwykła wystawa w Parlamencie Europejskim

Kopiec Pamięci i Pojednania

W dniach 19–23 stycznia tego roku w Parlamencie Europejskim prezentowana była wystawa pt. „Kopiec Pamięci i Pojednania. Od piekła KL Auschwitz do Oświęcimia Miasta Pokoju”.

Tę szczególną wystawę swoim patronatem objął profesor **Hans-Gert Poettering**, przewodniczący Parlamentu Europejskiego. Wziął on także udział w jej uroczystym otwarciu 20 stycznia 2009 r.

Wystawa w Brukseli to duże przedsięwzięcie promocyjne. Po raz pierwszy Oświęcim miał swoją specjalną prezentację w Parlamencie Europejskim i przy udziale tak szacownego gremium. Otwarcie wystawy przeszło standardy typowe dla tego miejsca. W uroczystości wzięło udział kilkaset osób, co w warunkach Parlamentu Europejskiego jest raczej niezwykle; świadczy o wielkim zainteresowaniu wystawą. Wśród uczestników uroczystości było wielu polskich europarlamentarzystów, przedstawiciele związków miast z Polski, Niemiec i Włoch oraz sekretarz Generalny Rady Gmin i Regionów Europy Jeremy Smith. Było także obecnych pięciu Polaków – więźniów obozu Auschwitz.

Hans-Gert Poettering otwierając wystawę powiedział, że bez wahania przyjął nad nią patronat – jako przewodniczący Parlamentu Europejskiego i jako Niemiec, ponieważ to Niemcy nazistowskie odpowiadają za piekło II wojny światowej. Jednocześnie wyraził nadzieję, że to, iż Niemcy i tyle innych państw są razem w Unii Europejskiej, która jest zbudowana na wspólnym systemie wartości, zagwarantuje pokój na bardzo długo tak, jak tego chcieli inicjatorzy Unii Europejskiej.

Otwarcie wystawy w Parlamencie Europejskim. Przemawia prezydent Oświęcimia, Janusz Marszałek.

Fot. Archiwum UM w Oświęcimiu.

Współczesny Oświęcim to miasto ludzi otwartych, przedsiębiorczych, którzy oddają hołd i szacunek ofiarom tragicznej hitlerow-

skiej przeszłości, wybiegają daleko w przyszłość.

– Do tego nawiązuje idea prof. Józefa Szajny wzniesienia w Oświęcimiu Kopca Pamięci i Pojednania. Bo Oświęcim to Miasto z Przyszłością. Miasto przyjazne dla wszystkich mieszkańców, inwestorów i przybywają-

Najbardziej wzruszający moment uroczystości: Hans-Gert Poettering wręcza obecnym na uroczystości byłym więźniom Auschwitz kamień od Parlamentu Europejskiego. Oznacza to włączenie się w inicjatywę budowy Kopca Pamięci i Pojednania najwyższej instytucji przedstawicielskiej Europy.

Fot. Archiwum Parlamentu Europejskiego

cych tu turystów. I to właśnie chcieliśmy zaakcentować podczas naszej prezentacji w Brukseli – mówi prezydent Oświęcimia **Janusz Marszałek**.

Wystawę przygotował syn prof. Józefa Szajny, Łukasz, który podobnie jak ojciec, jest artystą. Sam autor idei Kopca Pamięci i Pojednania, prof. Józef Szajna, malarz, pisarz, reżyser, scenograf, były więzień obozów KL Auschwitz i Buchenwaldu podczas uroczystości wmurowania kamienia węgielnego i aktu erekcyjnego pod Kopiec Pamięci i Pojednania powiedział, że pamięć ciągle towarzyszy człowiekowi. – Jak długo pamiętasz, dopóty jesteś człowiekiem. Jak żyć, to nie w nienawiści, ale w miłości. Pojednanie to jest zbliżenie nas wszystkich, niezależnie od różnic, narodowości, przekonań, wyznań – dodał.

W Polsce kopiec to forma pomnika oznaczającego oddanie hołdu tym, dla których

jest on wznoszony. Kopiec Pamięci i Pojednania, który powstanie w Oświęcimiu, ma być uczczeniem pamięci wszystkich ofiar zagłady – Żydów, Polaków, Romów, Syntów, jeńców sowieckich oraz przedstawicieli innych narodów, którzy w KL Auschwitz zginęli za sprawą hitlerowskich oprawców. Pamięć tę pragną uczcić byli więźniowie obozu oraz osoby zaangażowane w tę inicjatywę.

Oświęcimski Kopiec będzie liczył ok. 35 metrów wysokości. Stanie pomiędzy byłymi obozami zagłady KL Auschwitz I i KL Auschwitz

II-Birkenau. Na jego szczycie będzie paliło się Wieczne Światło. Przestrzeń wewnątrz Kopca zostanie wykorzystana jako miejsce ekspozycji pamiątkowych kamieni i cegieł wraz z notami o ich ofiarodawcach.

Tę piękną, pokojową ideę popierają przedstawiciele różnych wyznań i religii, uznane autorytety świata polityki i nauki. Swoje poparcie wyrażają także społeczności lokalne miast z całego świata. Kamienie na Kopiec Pamięci i Pojednania przekazały władze miast: Erlangen, Hanower, Osnabrück, Schönebeck, Guldenfingen, Drezno, Stralsund, Auerbach, Terpen, Norymberga, Bamberg, Gehrden, Preisach i Heitersheim w Niemczech, a także La Neuveville we Francji, Teresina w Czechach, Hiroshimy w Japonii, Turynu we Włoszech oraz Wołgogradu w Rosji.

EWA PARCHIMOWICZ

URBACT II – cz. 1.

Miasta jako motory

Rozpoczynamy cykl artykułów prezentujących projekty zatwierdzone do realizacji przez Sekretariat i Komitet Monitorujący programu URBACT. Opisy są oparte na informacjach dostarczonych przez liderów każdego z projektów.

Dzisiaj przedstawiamy pierwsze projekty z priorytetu Miasta jako motory wzrostu i tworzenia miejsc pracy.

Kreatywne klastry w suburbiach (*creative clusters in low density urban areas*)

Kreatywność może pełnić rolę siły napędowej rozwoju przestrzennego w małych centrach miejskich, przeciwdziałając ucieczce do dużych miast.

Docelowe obszary sieci opracowano na podstawie problemów i wyzwań, które napotykają partnerzy projektu – przyciąganie i zatrzymywanie kreatywnych mieszkańców oraz promocja przedsiębiorczości i innowacyjnych rozwiązań w biznesie – aby wspierać rozwój gospodarczy i tworzenie miejsc pracy.

Ten projekt będzie promował kreatywne strategie przedsiębiorczości, uwzględniając lokalną historię, specyfikę, zaangażowanie mieszkańców, patriotyzm lokalny itp.

Główne tematy projektu:

- Cechy terytorialne: obszary o niskiej gęstości zaludnienia; walory naturalne i kulturalno-historyczne; zróżnicowany krajobraz; bliskość centrów miejskich.

- Problemy: małe firmy bazujące na tradycyjnym rzemiośle wyspecjalizowane w wąskich dziedzinach; ucieczka mieszkańców; starzejący się mieszkańcy; obszary poprzemysłowe; brak współpracy instytucjonalnej; niewystarczające wykorzystanie zasobów kulturowych.

- Wyzwania: zróżnicowanie specjalizacji firm poprzez promocję przedsięwzięć kreatywnych; przyciąganie talentów; wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań w biznesie; regeneracja obszarów problematycznych.

FIN-URB-ACT (Zintegrowane działania miejskie na rzecz wzmocnienia i finansowania innowacyjnych MSP)

Celem projektu jest wzmocnienie lokalnej gospodarki i wspieranie zatrudnie-

nia poprzez stworzenie struktur wspierających innowacyjną, konkurencyjną i wykwalifikowaną przedsiębiorczość. Zakładana jest ponadto poprawa dostępności MSP i rozwiązań innowacyjnych i poprzez to – zrównoważony i atrakcyjny rozwój miejski.

FIN-URB-ACT skupia się na tworzeniu innowacyjnych narzędzi finansowych, takich jak mikrokredyty i fundusze poręczeniowe dla MSP. Dodatkowo, projekt ma na celu identyfikację i stworzenie lokalnych grup partnerów związanych z obsługą MSP.

Głównym tematem projektu jest stworzenie i rozwijanie efektywnie działających lokalnych struktur wsparcia poprzez silne partnerstwa na rzecz promocji gospodarczej angażujące podmioty prywatne i publiczne. Struktury wsparcia będą zawierać atrakcyjne finansowe i innowacyjne niefinansowe instrumenty – zarówno na szczeblu lokalnym, jak i regionalnym/narodowym – które połączone stworzą spójny i konkretny pakiet wsparcia MSP.

REDIS (przekształcanie dzielnic w kwartały nauki)

Nauka, tak samo jak badania i rozwój, jest kluczowa dla wzrostu zatrudnienia i rozwoju gospodarczego w całej Europie.

Projekt ma być przyczynkiem do efektywniejszego zastosowania wiedzy, kreatywności i innowacyjności w miastach i poprzez to do rozwoju europejskiej gospodarki opartej na wiedzy. REDIS szuka połączenia między promocją nauki i rozwojem miast. Podnosi kwestię zrównoważonego rozwoju i zarządzania kwartałami nauki. W ramach projektu partnerzy wraz z lokalnymi grupami wsparcia zaprojektują wizję rozwoju miast i stworzą plany wprowadzenia wizji w życie, wykorzystując istniejący potencjał wiedzy i kreatywności. Sieć skupia się na zagadnieniu, w jaki sposób władze lokalne mogą przekształcać dzielnice, bazując na tym potencjale – jest to jak do-

tać pierwszy projekt w Europie zajmujący się tym zagadnieniem.

RUnUP (rola ośrodków uniwersyteckich)

Istniejąca wiedza i kompetencje ośrodków uniwersyteckich w niewystarczającym stopniu są wykorzystywane jako wsparcie rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości. RUnUP skupia się na zagadnieniu, w jaki sposób miasta średniej wielkości (50–200 tys. mieszkańców) mogą wykorzystywać interakcje pomiędzy ośrodkami uniwersyteckimi, podmiotami publicznymi i prywatnymi przy wspieraniu przedsiębiorczości i innowacyjności. Trójstronna organizacja ma wspólnie promować następujące zagadnienia: zrozumienie procesów transformacji ekonomicznej i zarządzania innowacjami, podkreślanie roli ośrodków uniwersyteckich i władz lokalnych w procesie wspierania lokalnych klastrów i gospodarki, wzmacnianie trójstronnej współpracy poprawiającej wymianę informacji i wiedzy oraz transfer technologii, a także tworzenie odpowiednich warunków dla działań opartych na wiedzy (zasoby ludzkie, lokalizacja i warunki lokalne)

UNIC (sieć miast dla innowacji w ceramice) SIEĆ FAST TRACK

W Europie duża liczba miast ma długą i silną tradycję związaną z ceramiką. Przez dekady miasta rozwijały swoją tożsamość i sławę, bazując na tym prestiżowym dziedzictwie.

Reformy gospodarcze wyrządziły znaczne szkody tradycyjnemu rzemiołstwu. Gospodarcze i społeczne konsekwencje tych działań odczuwane są zwłaszcza na szczeblu lokalnym, a więc także w miastach. Obecnie zachowanie lokalnego przemysłu jest istotnym zagadnieniem dla „ceramicznych miast”.

Partnerzy sieci UNIC będą wymieniać doświadczenia i dobre praktyki, aby promować tradycyjną wiedzę i zachęcać przemysł ceramiczny do efektywnego przechodzenia w gospodarkę innowacyjną, wykorzystującą badania i edukację, ekonomię, kulturę oraz aspekty społeczne. Miasta uczestniczące w sieci chcą wzmocnić swoją atrakcyjność, podkreślając wysoką jakość życia swoich mieszkańców, opartą na tradycji i technologii.

(AN)

Co nowego w programie

Europa dla Obywateli

Na stronie internetowej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA) znajduje się uaktualniony przewodnik dla beneficjentów programu „Europa dla obywateli”, w ramach którego można składać m.in. wnioski o dofinansowanie współpracy partnerskiej.

Program „Europa dla obywateli” proponuje cztery działania, w skład których wchodzi różne zadania.

Działanie 1 – Aktywni obywatele dla Europy – wspierające działania dotyczące partnerstwa miast lub projekty obywatelskie

Działanie 2 – Aktywne społeczeństwo obywatelskie – skierowane do organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Działanie 3 – Razem dla Europy – obejmujące wydarzenia medialne, badania i narzędzia informacyjne.

Działanie 4 – Aktywna pamięć europejska – dotyczące ochrony najważniejszych obiektów historycznych i zbiorów archiwalnych.

W ramach Działania 1 finansowane są spotkania mieszkańców oraz sieci miast partnerskich.

Spotkania mieszkańców:

Cele podejmowanych działań muszą dotyczyć zaangażowania w integrację europejską, aktywnego uczestnictwa oraz dialogu międzykulturowego.

Wnioskodawcą musi być miasto, w którym odbywa się spotkanie, organizacja *non-profit* lub komitet bliźniaczy posiadający osobowość prawną, zarejestrowany w kraju uczestniczącym. W danym roku kalendarzowym miasto (występujące samodzielnie lub za pośrednictwem komitetu bliźniaczego) może zorganizować tylko jedno spotkanie.

Spotkania mieszkańców muszą spełniać następujące warunki:

- angażować miasta/gminy z przynajmniej dwóch krajów uczestniczących, z których przynajmniej jedno jest członkiem UE

- być organizowane w ramach istniejących lub planowanych umów partnerskich

Terminy składania wniosków

Numer fazy:	Termin złożenia wniosku:	Spotkania rozpoczynające się w okresie:
Faza I	1 września	1 stycznia do 30 września roku następnego
Faza II	1 lutego UWAGA: Faza druga została w 2009 roku przesunięta na 1 marca	1 czerwca roku, w którym złożony został wniosek, do 28 lutego roku następnego
Faza III	1 kwietnia	1 czerwca roku, w którym złożony został wniosek, do 30 kwietnia roku następnego
Faza IV	1 czerwca	1 października roku, w którym złożony został wniosek, do 30 czerwca roku następnego

- tylko jeden projekt z tym samym partnerem będzie sfinansowany w danym roku kalendarzowym (nie dotyczy podpisywania nowych umów partnerskich)

- minimum 25 uczestników z zaproszonych miast/gmin (nie mogą to być w większości przedstawiciele władz lub urzędnicy)

- działania muszą odbywać się na terenie miasta-wnioskodawcy

- maksymalny czas trwania spotkania to 21 dni

- program spotkania musi zawierać harmonogram działań

- wniosek musi być złożony na odpowiednim formularzu i zawierać wymagane załączniki.

Dotacje przyznawane są na podstawie stawek ryczałtowych. Koszty organizacyjne

Terminy składania wniosków

Numer fazy:	Termin złożenia wniosku:	Spotkania rozpoczynające się w okresie:
Faza I	1 lutego UWAGA: Faza druga została w 2009 roku przesunięta na 1 marca	1 czerwca do 30 września roku, w którym złożony został wniosek
Faza II	1 września	1 stycznia do 30 maja roku następnego

oblicza się na podstawie liczby uczestników i czasu trwania imprezy oraz kwoty ryczałtowej, która dla Polski wynosi 11,09 euro. Koszty podróży oblicza się na podstawie liczby uczestników oraz kilometrów w obie strony i stawki ryczałtowej w wysokości 0,027 euro.

Minimalne dofinansowanie wynosi 2500 euro, maksymalne 22 000 euro (w przypadku gdy w projekcie uczestniczy przynajmniej 10 miast, kwota ta może wzrosnąć do 40 000 euro)

Sieci miast partnerskich

Program wspiera różne działania, takie jak spotkania mieszkańców, warsztaty dla eks-

pertów czy konferencje. Projekty powinny być skierowane do określonej grupy docelowej, dla której wybrany temat jest szczególnie istotny, oraz stanowić podstawę dla przyszłych wspólnych inicjatyw.

Wniosek może złożyć miasto/gmina, władze regionalne, stowarzyszenie władz lokalnych oraz organizacja *non-profit* lub komitet bliźniaczy posiadający osobowość prawną, zarejestrowany w kraju uczestniczącym.

Sieci miast partnerskich muszą spełniać następujące warunki:

- angażować miasta/gminy z przynajmniej 4 krajów uczestniczących, z których jeden musi być członkiem UE

- minimum 30 zaproszonych uczestników

- przynajmniej 30% muszą stanowić uczestnicy z zaproszonych miast/gmin

- maksymalny czas trwania projektu to 24 miesiące

- maksymalny czas trwania każdego z działań to 21 dni

- przynajmniej 3 działania w ramach projektu

- program spotkania musi zawierać harmonogram działań

- wniosek musi być złożony na odpowiednim formularzu i zawierać wymagane załączniki

Dofinansowanie oblicza się na podstawie stawek ryczałtowych oraz liczby uczestników

i czasu trwania działań. Kwota ryczałtowa na uczestnika polskiego wynosi 23,47 euro, na zagranicznego – 36,35 euro.

Istnieje również możliwość otrzymania dofinansowania na tzw. narzędzia komunikacyjne związane w projektem (strona internetowa, DVD lub CD, publikacja). Wynoszą one 1500 euro na każde z narzędzi. Maksymalnie można uzyskać 4500 euro.

Dodatkowo można otrzymać również grant na koszt koordynacyjne. Wynosi on 500 euro na rok na każdego z partnerów. Minimalne dofinansowanie wynosi 10 000 euro, maksymalne – 150 000 euro.

Przewodnik wnioskodawcy opisujący wszystkie działania programu, formularze, załączniki i szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm

Dodatkowych informacji w biurze ZMP udziela Katarzyna Paczyńska (tel. 061 633 50 56, e-mail: kasiah@zmp.poznan.pl).

KATARZYNA PACZYŃSKA

650-lecie Kamienia Krajeńskiego

Najmniejsze miasteczko w województwie

Liczący zaledwie 2,3 tysiąca mieszkańców Kamień Krajeński leży w województwie kujawsko-pomorskim, między dwoma jeziorami – Mochel i Brzuchowo.

M iasteczko leży na terenie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego, gdzie podziwiać można rezerwat bukowo-cisowy w dolinie rzeki Kamionki. Kamień jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej o charakterze rolniczym. Większość terenu gminy zajmują lasy i jeziora – jest ich tu aż 13. Centrum miasteczka ma zwartą zabudowę mieszkaniowo-usługową, północna część pełni funkcje rekreacyjno-wypoczynkowe, zaś tereny użytkowe, składowe i przemysłowe skoncentrowane są we wschodniej części miasta.

„W miejscu zwanym Kamień”

Pierwsza wzmianka o Kamieniu pochodzi z roku 1107 z Kroniki Galla Anonima, który pi-

sał o grodzie, w którym przebywał Bolesław Krzywousty *in loco vocabulo Lapis*, co znaczy w miejscu zwanym Kamień. Jest więc Kamień jednym z najstarszych miast regionu.

Prawa miejskie magdeburskie nadał osadzie arcybiskup gnieźnieński, Jarosław Bogoria ze Skotnik w 1359 r. Zarządzenie to zostało również potwierdzone przez Króla Kazimierza Wielkiego dokumentem wydanym w Łowiczu w 1360 r. Lokację miasta z polecenia arcybiskupa poprowadził Tomasz z Radzimia, by w przyszłości zapobiec pustoszeniu majątków kościelnych na Krajinie. Krótko po lokacji miasta został wzniesiony zamek obronny z wieżą, który przetrwał do 1721 r. Dziś niestety nie zachował się po nim żaden ślad.

W Kamieniu Krajeńskim nie zachowało się wiele zabytków, ale będąc w miasteczku warto zobaczyć m.in. mury miejskie z XIV wieku, które zbudowano wkrótce po nadaniu praw miejskich. Zachował się ich kilkudziesięciometrowy fragment, odrestaurowany na przełomie lat

Naszyjnik Północy

Kamień Krajeński jest członkiem Społecznego Porozumienia Naszyjnik Północy, które powstało jako inicjatywa skierowana na zwiększenie skuteczności działań gmin obszaru Ziemi Krajeńskiej, Pojezierza Pomorskiego oraz Borów Tucholskich w zakresie ochrony środowiska, rozwoju społecznego i gospodarczego poprzez podejmowanie wspólnych działań. Programy realizowane w jego ramach to m.in. szlak rowerowy „Greenway” oraz promowanie Marki Lokalnej „Naszyjnik Północy”.

Zadbać o wizerunek

Taka rocznica zobowiązuje

Rozmowa z Wojciechem Głómskim, burmistrzem Kamienia Krajeńskiego

■ Kamień Krajeński w tym roku obchodzi jubileusz 650-lecia nadania praw miejskich – w jaki sposób będziecie świętować to wydarzenie?

– Mamy ogromne szczęście, że to właśnie nam przypadł w udziale zawrót świętowania tego pięknego jubileuszu. Taka rocznica oczywiście zobowiązuje. Na okoliczność obchodów 650-lecia nadania praw miejskich Kamieniowi Krajeńskiemu przygotowali-

śmy bardzo obszerny program imprez na cały jubileuszowy rok. Obchody rozpoczną się 11 lutego br. mszą świętą w kościele parafialnym, a następnie uroczystą sesją Rady Miejskiej. Punktem kulminacyjnym będą oczywiście Dni Kamienia Krajeńskiego obchodzone w czerwcu. W obchody włączyły się prawie wszystkie instytucje, organizacje, związki, stowarzyszenia i szkoły działające na terenie gminy. Oprócz

wielu imprez kulturalno-rozrywkowych, historycznych i sportowych postanowiliśmy zadbać również o wizerunek naszego miasteczka: odnowione będą elewacje zabytkowych budynków w obrębie starego rynku, powstanie fontanna. Chciałbym, aby ten rok pozostał w pamięci mieszkańców na wiele lat nie tylko jako rok jubileuszowy, ale również jako rok zmian na lepsze.

1997–1998. Będąc w Kamieniu, warto też zobaczyć stary rynek o średniowiecznym planie urbanistycznym oraz kolegiatę świętych Apostołów Piotra i Pawła z XVI wieku.

Jednym z ciekawszych budynków w miasteczku jest pochodzący z XIX w. „Dom św. Elżbiety”, który pierwotnie był szpitalem, potem szkołą i przedszkolem dla dzieci, a także domem opieki nad osobami starszymi. W 1991 r. rozpoczęto generalny remont i rozbudowę całego kompleksu, w wyniku czego budynki zakładu przybrały obecny kształt i zostały przystosowane dla potrzeb chorych dzieci.

Warto pospacerować

Na terenie gminy znajdują się cztery rezerwy przyrody: „Gaj Kamiński” – las dębowo-bukowy utworzony w 1965 r., w którym licznie występują rośliny objęte ścisłą ochroną, jak wawrzynek wilczełyko czy lilia złotogłów; rezerwat „Lutowo” – bór bagienny; rezerwat „Buczyna” – z drzewostanem bukowym utworzony w 2000 r. oraz „Dęby Krajeńskie”, który jest lasem gąrowskim, chronionym ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych.

Raz na 650 lat

Z okazji jubileuszu przez cały rok trwać będą okolicznościowe imprezy i konkursy. W marcu władze samorządowe zapraszają na sesję popularnonaukową poświęconą historii i współczesności Kamienia Krajeńskiego.

Chcemy też, aby nie tylko mieszkańcy, ale i odwiedzający nas goście wiedzieli o naszym jubileuszu, więc przez cały rok będą ich witały tablice, banery i transparenty informujące o kolejnych imprezach z okazji 650-lecia.

■ Kamień Krajeński jest najmniejszym miasteczkiem w województwie kujawsko-pomorskim – jakie są zalety, a jakie wady tego faktu?

– Tak, to prawda Kamień Krajeński jest najmniejszym miastem w województwie kujawsko-pomorskim, mieszka tu nieco ponad 2 tysiące osób, a w całej gminie 7 tysięcy. Główną zaletą tego faktu jest czyste środowisko naturalne, nieskażone zanieczyszczeniami lasy, jeziora i powietrze w mieście i okolicach. Atut ten możemy wykorzystać, zachęcając turystów do odwiedzania miasta i okolic. Zwłaszcza że nasze okolice są piękne, o mocno zróżnicowanym ukształtowaniu terenu. Na terenie gminy znajduje się najwyższe wzniesienie w województwie kujawsko-pomorskim – Czarna Góra koło Dąbrówki.

Kolegiata pw. świętych Apostołów Piotra i Pawła z XVI wieku.

Fot. Archiwum UM w Kamieniu Krajeńskim

W czasie długiego majowego weekendu z kolei mieszkańcy wezmą udział w pikniku historyczno-archeologicznym nad jeziorem Mochel. W czerwcu zaś odbędą się wyjątkowe, jubileuszowe Dni Kamienia Krajeńskiego, których głównym punktem programu będzie XXVI Kamiński Festyn Kulturalny. Podczas imprezy wystąpią miejscowe zespoły i gwiazdy estrady, rozstrzygnięte zostaną konkursy foto-

graficzny i plastyczny związane z rocznicą. Jedną z głównych atrakcji dla mieszkańców i turystów mają być pokazy lotniczo-pirotechniczne.

Już na początku roku zostanie wydana monografia pt. „Kamień Krajeński i okolice”, zaś gromadzone dotąd zbiory historyczne i etnograficzne trafią do nowo otwartej izby historyczno-regionalnej.

Kamień i prawie cała gmina położona jest na terenie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego, który przyciąga coraz to więcej turystów i przyczynia się do rozwoju turystyki na tym terenie.

Z kolei minusem jest duże bezrobocie wśród mieszkańców, spowodowane brakiem przemysłu i brakiem miejsc pracy. Do niedawna najważniejszą rolę w gminie pełniło rolnictwo, dziś powoli przejmują ją turystyka.

■ Jakie zadania stoją przed władzami samorządowymi na najbliższe lata, by mieszkańcom lepiej się tu żyło, a co już udało się zrobić?

– W 2008 roku zrealizowaliśmy największe przedsięwzięcie ostatnich lat – oddaliśmy do użytku halę sportową wraz z boiskiem wielofunkcyjnym przy gimnazjum. W niedalekiej przyszłości planujemy wybudować mieszkania socjalne dla mieszkańców. W tym roku zostaną oddane do zagospodarowania nowe, atrakcyjne tereny pod budowę domków jednorodzinnych. Polepszymy również infrastrukturę związaną z ob-

slugą mieszkańców przez m.in. wybudowanie marketu. W planach mamy rozszerzenie infrastruktury turystycznej, w szczególności hotelu. Czekamy na realizację budowy skrzyżowania o ruchu okrężnym wraz z obwodnicą.

■ W jakim kierunku powinno się rozwijać Wasze miasteczko?

– Miasto nie ma zbyt wiele możliwości rozwoju, jednak uważam, że duży potencjał drzemie w turystyce. Można zaobserwować coraz większe zainteresowanie turystów Kamieniem Krajeńskim, m.in. dzięki zagospodarowaniu plaży miejskiej i otoczenia jeziora Mochel i odbywające się tam w czasie sezonu letniego imprezy rekreacyjno-sportowe. Mam nadzieję, że rozwój turystyki przyczyni się do polepszenia warunków życia mieszkańców.

■ Dziękuję za rozmowę i życzę udanych obchodów jubileuszu.

Materiały o mieście przygotowała
HANNA HENDRYSIĄK

XXX Zgromadzenie Ogólne Związku Miast Polskich i III Międzynarodowa Konferencja **Miasto – zarządzanie miastem w XXI w.** Ruda Śląska/Katowice, 19–20 marca 2009

19 marca, czwartek

Ruda Śląska XXX ZO ZMP – DZIEŃ STATUTOWY

15.00–18.30 OBRADY PLENARNE

1. Otwarcie obrad – Prezes ZMP, **Ryszard Grobelny**
2. Przywitanie uczestników – Prezydent Rudy Śląskiej, **Andrzej Stania**
3. Statutowe czynności proceduralne:
 - a) powołanie Prezydium ZO, Komisji Mandatowej, Skrutacyjnej oraz Uchwał i Wniosków,
 - b) przyjęcie porządku i regulaminu obrad.
4. Wystąpienia gości
5. Sprawozdanie Zarządu z działalności Związku w 2008 roku
6. Sprawozdanie Zarządu z wykonania budżetu Związku w 2008 roku
7. Przedstawienie bilansu roku 2008
8. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej za rok 2008
9. Rozpatrzenie sprawozdań Zarządu i przyjęcie bilansu
10. Przyjęcie budżetu Związku na rok 2009
11. Ustalenie priorytetów programu działania Związku w roku 2009
12. Przyjęcie stanowisk Zgromadzenia Ogólnego
13. Upamiętnienie 50-lecia nadania Rudzie Śląskiej praw miejskich

20 marca, piątek

III Międzynarodowa Konferencja w Katowicach MIASTO – ZARZĄDZANIE MIASTEM

Organizatorzy:

Jan Olbrycht, Poseł do Parlamentu Europejskiego
Stowarzyszenie „Europa jest prosta”

Partnerzy:

Miasto Katowice,
Związek Miast Polskich,
Śląski Związek Gmin i Powiatów

(program Konferencji dostępny na stronie: www.miasta-polskie.pl)

DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE

DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE

DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE

DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE

DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE

ZWIĄZEK MIAST
POLSKICH

ZWIĄZEK GMIN
WIEJSKICH RP

ZWIĄZEK POWIATÓW
POLSKICH

NORWESKI ZWIĄZEK WŁAZD LOKALNYCH
I REGIONALNYCH

KONKURS

dla powiatów, miast i gmin wiejskich

SAMORZĄDOWY LIDER ZARZĄDZANIA 2009 - USŁUGI SPOŁECZNE

Kultura - Pomoc społeczna - Oświata

Broszura konkursowa z formularzem zgłoszenia jest dostępna na stronie projektu (www.jst.org.pl) oraz na stronach internetowych każdego z organizatorów (www.zmp.poznan.pl; www.zgwrp.org.pl; www.zpp.pl).
Zgłoszenia należy nadsyłać do 3 marca 2009 r.

Patronat:

Wicemarszałek Senatu RP
Marek Zieliński

AMBASADA NORWEGII

Projekt - Budowanie potencjału
instytucjonalnego samorządów
dla lepszego dostarczania usług publicznych

Wsparcie udzielone przez Norwegię poprzez
dofinansowanie ze środków
Norweskiego Mechanizmu Finansowego

DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE

DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE

DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE

DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE

DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDZIE

Wkładka „Samorząd Miejski” – stały dodatek do „Gazety Samorządu i Administracji”.
Wydawca – Związek Miast Polskich; ul. Robocza 46 a, 61-517 Poznań. Wkładkę redaguje zespół
w składzie: Ewa Parchimowicz – red. nac., Joanna Proniewicz, Hanna Hendrysiak.
Adres redakcji: ul. Robocza 46a, 61-517 Poznań, tel. 0-61 63 350 54, fax 0-61 63 350 60,
www.miasta-polskie.pl/sm.html, e-mail: redakcja@zmp.poznan.pl.
Druk: Pracownia Wydawniczo-Poligraficzna TED

**gazeta samorządu
i administracji**
gospodarka prawo finanse